

SAGSNOTAT

11. FEBRUAR 2013

Vedr.: Årsrapport 2012 for Københavns Universitets Forsknings- og Innovationsråd (KUFIR)

Sagsbehandler: Mia Kyed Jakobsen

Indledning

Københavns Universitets Forsknings- og Innovationsråd (KUFIR) blev oprettet i efteråret 2010 og holdt sit første møde den 3. november 2010. Rådet har ansvar for at identificere og forfølge KU's strategiske udvikling inden for forskning, innovation og erhvervssamarbejde samt hvorledes denne fremover understøttes bedre af KU's organisation. Rådet tilskynder overordnede og tværgående initiativer, som kan supplere fakulteternes egne initiativer.

Nærværende rapport sammenfatter KUFIR's arbejde i 2012

KUFIR havde i 2012 følgende sammensætning:

- Thomas Bjørnholm, prorektor (formand)
- Sven Frøkjær, prodekan for erhvervs- og myndighedsopgaver, SUND (medlem fra marts 2012, erstatter Ole Thastrup)
- Maja Horst, institutleder, HUM (til og med oktober 2012)
- Birthe Høgh, prodekan for forskning, SUND
- Erik Bisgaard Madsen, prodekan for erhvervs- og myndighedssamarbejde, SCIENCE
- John Mundy, prodekan for forskning, SCIENCE (til og med september 2012)
- Kirsten Busch Nielsen, prodekan, professor, dr. theol., TEO
- Morten Pejrup, prodekan for forskning, SCIENCE (medlem fra oktober 2012, erstatter John Mundy)

- Birgitte Sloth, prodekan for uddannelse, SAMF
- Julie Sommerlund, prodekan for omverdensrelationer, HUM (medlem fra november 2012, erstatter Maja Horst)
- Ole Thastrup, institutleder, SUND (til og med februar 2012)
- Jørn Vestergaard, prodekan, JUR
- Anna Haldrup, vicedirektør, Forskning & Innovation

Aktiviteter 2012

KUFIR har i 2012 afholdt 10 møder inklusiv et heldagsseminar om KU's tværgående forskningsmæssige styrkeområder, "KU med kant". Herudover har KUFIR afholdt fællesmøde med KUUR (KU's Uddannelsesstrategiske Råd), hvor emnet "entreprenørskab - hvordan sikrer vi større udbredelse om aktiviteter inden for entreprenørskabsområdet" blev drøftet.

Efter vedtagelsen af KU's første erhvervsstrategi i marts, 2012 formulerede KUFIR i samarbejde med en særligt nedsat arbejdsgruppe fra F&I et oplæg til "Københavns Universitets strategi for samarbejde med myndigheder og organisationer 2012-2016". Ligeledes blev der i 2012 på foranledning af KUFIR afsat 480 mio kr til en pulje "2016 puljen" med det formål at stimulere tværfaglig forskning.

Et højdepunkt i 2012 var KUFIR's inspirationstur til K.U. Leuven i Belgien, Imperial College London og University of Cambridge. På turen blev KUFIR inspireret til at behandle emner indenfor tværvidenskabelig forskning, erhvervsamarbejde og kommercialisering.

KUFIR havde i løbet af 2012 besøg af en række eksterne oplægsholdere: Jens Rostrup Nielsen, Director Special Projects, Haldor Topsøe A/S; Birgitte Wederking, leder af CreoDK; Mikkel Trym, direktør for CIEL; Kristian Johnsen, Chef for Innovation og Forskning i Region Hovedstaden; Kim Brinckmann, kontorchef i Styrelsen for Forskning og Innovation; David Budtz Pedersen, projektleder for ESOF 2014, og Katherine Richardson, leder af Sustainability Science Center.

Nedenfor redegøres for de vigtigste aktiviteter i KUFIR i 2012.

Styrkelse af samarbejder på tværs af KU's fakulteter (2016-puljen)

På foranledning af KUFIR blev der i 2012 afsat 480 millioner kroner af KU's kapital til tværfaglig forskning (400 millioner) og uddannelse (80 millioner). Sigtet var at lægge økonomisk vægt bag KU's Strategi 2016 ved at tilskynde til videnskabeligt og uddannelsesmæssigt samarbejde på tværs af

KU's fakulteter. Ydermere ønskedes at skabe et solidt fundament for KU's succes i det kommende EU-rammeprogram, Horizon2020, der netop fokuserer på tværvideenskabelig forskning.

Midlerne blev placeret i en pulje (2016-puljen), som kunne søges af to eller flere fakulteter i fællesskab. Hovedkriterierne for at opnå af en bevilling fra 2016-puljen var forskningsmæssig excellence, en tydelig og stærk forskningsledelse samt tværgående forsknings- og/eller uddannelsestilrettelæggelse.

Projekter som tildeles en bevilling fra puljen starter i 2013 og løber over 4 år. Der kræves ikke medfinansiering fra projektstart, men i tilfælde af en positiv evaluering efter 3 år, forpligter de ansøgende fakulteter sig til at sikre videreførelse og indlejring af projektet med et beløb svarende til minimum halvdelen af 2016-puljebevillingen i en periode på 4 år efter projektperiodens udløb. Det kan bl.a. ske i form af ekstern finansiering, som er rejst i bevillingsperioden.

Ved ansøgningsfristen for 2016-puljen d. 1. september 2013 blev der indleveret 142 interessetilkendegivelser, hvoraf dekanerne udvalgte 37, der skulle udfærdige fulde ansøgninger. Ansøgningerne blev evalueret af et internationalt review panel, som udvalgte 18 projekter af høj forskningsmæssig excellence. Projektbevillingerne var på 8,4 til 36,2 mio kr.

KU's erhvervsstrategi og GTS handlingsplan

I 2011-12 udarbejdede KUFIR i samarbejde med F&I en erhvervsstrategi for Københavns Universitet på baggrund af anbefalinger i rapporten fra KU's task force for erhvervssamarbejde af 25. februar 2010. Strategien blev udarbejdet i tæt dialog med både interne og eksterne interessenter og har fokus på fire indsatsområder:

- Matchmaking
- Øget fokus på innovation og entreprenørskab i uddannelser
- Kommercialisering og teknologioverførsel
- Øget strategisk dialog med det private erhvervsliv

For særligt at adressere og skabe et konstruktivt samarbejde med virksomheder med begrænset forsknings- og udviklingskapacitet, har KU udarbejdet en handlingsplan for øget videnssamarbejde via GTS (Godkendte Teknologiske Service-institutter). Planen, der skal bidrage til implementering af erhvervsstrategien, retter sig mod mindre nationale og internationale virksomheder med begrænset forsknings- og udviklingskapacitet.

KU's erhvervsstrategi blev godkendt af LT den 28. marts 2012.

KU's strategi for samarbejde med myndigheder og organisationer

KU's Strategi 2016 sætter fokus på tre udvalgte indsatsområder, hvoraf det ene er at KU skal styrke samspillet og samarbejdet med omverdenen både internationalt og nationalt. På foranledning af KUFIR blev der i 2012 nedsat en F&I arbejdsgruppe med det formål at udarbejde en strategi for samarbejde med myndigheder og organisationer. Første udkast til strategien blev præsenteret for KUFIR i september 2012.

Strategien har fokus på følgende fire områder:

- Matchmaking
- Samarbejde om uddannelserne
- Forskningsbaseret myndighedssamarbejde
- Strategisk dialog

Den 11. december 2012 blev udkastet til "Københavns Universitets strategi for samarbejde med myndigheder og organisationer 2012-2016" drøftet på et dialogmøde for forskere, studerende og toneangivende repræsentanter fra myndigheder, organisationer, råd og fonde. Formålet med dagen var at få input til KU's endelige strategi for samarbejdet med myndigheder og organisationer samt at signalere, at KU gerne vil indgå i dialog med omverdenen.

Den endelige strategi skal forelægges LT på et møde i foråret 2013.

KU's tværgående styrkeområder, "KU med kant"

Det er vigtigt i forhold til samarbejdet med erhvervslivet og offentlige institutioner, at KU tegner et billede af universitetets forskningsmæssige styrkeområder og profilerer det universitetet er excellent til i forhold til andre nationale og internationale universiteter.

På et heldagsseminar i marts identificerede KUFIR ni excellente tværgående styrkeområder, der kan profilere universitetet over for omverdenen og hvor der samtidigt er potentiale for samarbejde med private og offentlige aktører.

Følgende ni emner blev udvalgt:

- Biologisk produktion
- Digitale relationer
- Fødevarer
- Globalisering
- Klima og bæredygtighed
- Nye lægemidler
- Selvet
- Sundhed og livsstil
- Vand

KUFIR har i samarbejde med KOM og F&I udarbejdet en hjemmeside, der skal profilere KU's styrkeområder inden for forskning baseret på emner, som supplement til den fakultetsinddelte beskrivelse. En tovholder fra KUFIR har haft ansvaret for at udarbejde indholdet af hver af de ni undersider, og via samarbejde med Charlotte Autzen fra KOM er en testhjemmeside blevet udarbejdet. Siden har været i høring i fagmiljøerne og er blevet godkendt af LT.

Siden med de ni tværgående styreområder skal figurere på KU's hjemmeside under "Forskning", hvor den vil blive vist sammen med oversigten over universitetets fakulteter.

KUFIR's inspirationstur til K.U. Leuven, Imperial College London og University of Cambridge

I 2012 var KUFIR på inspirationstur til tre udenlandske universiteter; Leuven Universitet i Belgien samt Imperial College London og University of Cambridge i England. Formålet med turen var at få inspiration og kendskab til "best practices" inden for områder som erhvervssamarbejde, tværvidenskabeligt samarbejde, entreprenørskab og kommercialisering. Turen munde ud i følgende konkrete projektidéer og emner, som KUFIR vil arbejde videre med i løbet af foråret 2013:

- Kulturændring på KU – hvordan får vi flere opfindelser? University of Cambridge har siden universitetet blev grundlagt haft fokus på at forskningen på universitet skal komme samfundet til nytte. Cambridge Enterprise modtager ca. 300 opfindelser fra forskerne hvert år, mens Tech Trans Kontoret på KU får 50.
- Kulturændring på KU - hvordan får vi mere samarbejde med erhvervslivet? K.U. Leuven har i 40 år haft fokus på samarbejde med erhvervslivet og har formået at skabe en kultur, hvor samarbejde med erhvervslivet er en naturlig del af mange forskeres aktiviteter.
- Fireårige ph.d.-programmer inspireret af Imperial College London's Doctoral Training Centres. Her udbydes interdisciplinære ph.d.-programmer med fokus på en konkret problemstilling. De ph.d.-studerende trænes i entreprenørskab, innovation og lederskab og får ofte job i den private sektor.
- Skal KU have et støttekontor for konsulentvirksomhed? University of Cambridge har etableret Cambridge Enterprise's Consultancy Services, hvor forskernes ekspertviden og rådgivning stilles til rådighed for eksterne kunder. Forskerne har herigennem mulighed for at agere som konsulenter og tjene penge på deres konsulentarbejde, men de slipper for at bruge tid på den administration og de lovmæssige krav, som ellers er forbundet med at udøve konsulentarbejde som privat-

person. Denne model er god for overførsel af viden fra såvel ”våde” som ”tørre” forskningsområder til samfundet.

SIDE 6 AF 8

Retningslinjer for god praksis i samarbejde med omverdenen

På opfordring fra SUND og SCIENCE har KUFIR behandlet emnet ”god praksis i samarbejde med omverdenen”. På grund af KU’s strategiske fokus på samarbejde med omverdenen er der øget risiko for, at der opstår interessekonflikter. Det er derfor vigtigt med klare retningslinjer på området, og det er vigtigt at forskerne ved, hvilken ledelsesmæssig opbakning de kan regne med. KUFIR har taget kontakt til Praksisudvalget, der også beskæftiger sig med dette emne, og forslået et samarbejde omkring emnet. Arbejdet med retningslinjerne fortsætter i 2013.

Udvidelse af KU’s Review Panel

Review panelets rådgivning vedr. forskningsansøgninger er eftertragtet og panelet har til tider problemer med at efterkomme alle forespørgsler om review. Derfor besluttede KUFIR at udvide panelet med 8 nye panelmedlemmer: Professor Henrik Palmer Olsen, JUR, professor Ole John Nielsen, SCIENCE, lektor Lene Oddershede, SCIENCE, professor Stuart Ward, HUM, professor dr. med. Niels Tømmerup, SUND, prodekan for det veterinære område Birgit Nørrung, SUND, lektor Jakob Wolf, TEO samt professor David Dreyer Lassen, SAMF.

Innovationspuljen 2012

For at understøtte KU’s strategiske tiltag for at styrke de tørre fakulteters hjemtagning af flere eksterne midler og styrke tværfakultært samarbejde blev der i 2011 forsøgsomt afsat to bevillinger på hver især 200.000 kr. (fra udviklingsmidlerne til arbejdet med forskning og innovation), som opstartshjælp/frikøb af forskere fra de tørre fakulteter. Initiativet var en succes og der blev derfor afsat yderligere fire bevillinger á 200.000 kr til innovationspuljen i 2012.

KUFIR modtog i 2012 i alt 15 ansøgninger til innovationspuljen. Projektforslagene blev bedømt i forhold til følgende kriterier:

- Puljen gives til én eller flere forskere fra et af de tørre fakulteter
- Ansøgeren skal være central i projektet.
- Projektet kan være tværfakultært
- Projektet skal være problemorienteret og fokusere på ét specifikt forskningsprojekt, som kun kan løses ved at man går sammen på tværs af forskningsdiscipliner

- Projektet skal foreslå nye løsninger på nogle af de samfundsmæssige udfordringer, vi står over for i dag
- Projektet skal have potentiale til at udvikle sig til en større tværgående satsning

To af bevillingerne gik til HUM og TEO, og to bevillinger blev tildelt tværfaglige projekter med deltagelse af hhv. HUM og LIFE samt HUM, LIFE og SAMF.

ESOF 2014

David Budtz Pedersen fra Styrelsen for Forskning og Innovation præsenterede i september den store forskningskonference ESOF 2014 (Euroscience Open Forum) for KUFIR. ESOF er den største og mest prestigefyldte multidisciplinære europæiske videnskabs- og videnskabspolitiske konference, og afholdes i 2014 i København. ESOF tiltrækker de bedste forskere fra naturvidenskab, samfundsvidenskab og humaniora, virksomhedsledere, højtstående EU-embedsmænd og internationale videnskabelige medier, og konferencen vil derfor være en oplagt mulighed for at profilere KU.

Temaet for ESOF 2014 er ”Science Building Bridges” i betydningen ‘bridge the gap between the scientific community and society’. Specielt ønsker man at involvere de unge. Ved kongressen vil der være fokus på følgende overordnede emner:

- Healthy ageing
- Mind
- Water
- Knowledge
- Explanation and interpretation
- Bioeconomy
- Healthy food
- Science and democracy

På KUFIR’s møde i september kom SUND og JUR med forslag til arrangementer, der kan profilere KU inden for fokusområderne på kongressen, og i november nedsatte KUFIR en styregruppe, der skal koordinere KU’s indspil til konferencen. Styregruppen har følgende sammensætning:

- Anna Haldrup, vicedirektør, Forskning & Innovation, FA
- Birgitte Sloth, prodekan, SAMF
- Erik Bisgaard Madsen, prodekan for erhvervs- og myndighedssamarbejde, SCIENCE
- Jacob Graff Nielsen, professor, JUR
- Kirsten Busch Nielsen, prodekan, TEO
- Maja Horst, institutleder, HUM

- Sven Frøkjær, prodekan for erhverv og myndighedsopgaver, SUND
- Vivian Tos Lindgaard, chefkonsulent, International Staff Mobility, FA
- XX, Kommunikation, FA
- XX, Uddannelsesservice, FA

Tværgående forskningsplatforme

Etablering af tværgående erhvervsrettede forskningsplatforme på KU indgår i KU's erhvervsstrategi. En tværgående forskningsplatform er en samling af et emneorienteret forskningsområde på tværs af fakulteter med potentiale for synergi og udvikling, og med synlighed overfor potentielle samarbejdspartnere, erhverv og organisationer. Etablering af tværgående forskningsplatforme på KU har været behandlet i KUFIR i 2012. KUFIR besluttede at udskyde etableringen til man har set resultaterne af 2016-puljen og "KU med kant", der begge er initiativer inden for området tværgående forskning.

Plan for 2013

KUFIR vil i løbet af 2013 følge op på de initiativer og tiltag, der blev igangsat, men ikke afsluttet i 2012:

- Input til regeringens innovationsstrategi, herunder forslag til IN-NO+-indsatsområder
- Strategi for samarbejde med offentlige organisationer/myndigheder
- Fortsat arbejde med ESOF for at sikre at KU bliver profileret så meget som muligt på kongressen i 2014
- Formulere en målsætning for hvor KU skal være forskningsmæssigt om 5 år og udarbejde konkrete tiltag
- Formulere en målsætning for hvor KU skal være innovationsmæssigt om 5 år og udarbejde konkrete tiltag
- Drøfte om KU skal have en mission statement
- Udarbejde position paper indenfor HUM og SAMF
- Drøfte om KU skal have et konsulentbureau, hvor KU's forskere kan sælge deres viden til private virksomheder og offentlige aktører. Denne model er god for at få forskning fra både "våde" og "tørre" områder overført til samfundet
- Drøfte hvordan KU i regi af KUFIR og øvrige organer fremadrettet kan sikre et optimalt udbytte af det kommende FORSK2020-program gennem en strategisk og målrettet indsats